

Partea III

Viziunea și prioritățile de dezvoltare

15. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE, OBIECTIVE STRATEGICE ȘI SPECIFICE

Viziunea de dezvoltare reprezintă o imagine generală a viitorului spre care se îndreaptă comunitatea. Aceasta constituie forma asumată a identității și a valorilor comune, care indică sensul dezvoltării, pe baza căruia pot fi formulate obiective strategice. Acest deziderat exprimă un concept strategic de dezvoltare, care cuprinde aspectele teritoriale de natură calitativă și cantitativă specifice dezvoltării.

Viziunea abordează schimbările care au loc în societate, în dinamica economică și spațială, urmărind ca prin implementarea acestora, să se realizeze integrarea obiectivelor și politicilor locale cu cele regionale, naționale și europene, în contextul tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic.

Obiectivele strategice ale viziunii vor fundamenta direcțiile de dezvoltare pe termen mediu și lung, coagulând principalii factori de necesitate, dar și de atracție din Județul Satu Mare, care vor permite realizarea de acțiuni concrete, circumscrise implementării de politici și proiecte sustenabile.

Viziune 2030 Județul Satu Mare

Zonă atractivă pentru locuire și turism, cu un nivel ridicat al calității vieții într-un mediu ospitalier și durabil, care oferă oportunități valoroase pentru asigurarea unui cadru economic competitiv!

Viziunea 2030 pornește de la viziunea 2020, urmărind asigurarea continuității planificării strategice, concomitent cu orientarea către satisfacerea nevoilor actuale și valorificarea oportunităților de dezvoltare identificate pentru perioada următoare.

Prin *Strategia de dezvoltare a Județului Satu Mare până în 2020* s-a avut în vedere ca Județul Satu Mare să reprezinte în anul 2020 un spațiu în care așteptările congruente ale locuitorilor, turiștilor și oamenilor de afaceri să fie îndeplinite, un județ axat pe dezvoltare în scopul creșterii calității vieții locuitorilor săi, crearea de oportunități de afaceri durabile pentru investitori și antreprenori și oferirea de experiențe unice turiștilor. Totodată, viziunea a inclus dezideratul ca Județul Satu Mare în anul 2020 să fie un județ orientat în permanență spre rezolvarea problemelor cetățenilor și crearea de bunăstare, prin

valorificarea resurselor naturale, a potențialului existent, a oportunităților apărute, dar mai ales prin eliminarea punctelor sensibile și micșorarea decalajelor față de celelalte județe din Transilvania de Nord. Pentru același orizont de timp s-a avut în vedere crearea unei identități puternic conturate și promovate la nivel național și european, în contextul devenirii unei destinații turistice apreciată pentru îmbinarea potențialului balnear și a serviciilor medicale și de agrement dezvoltate, a tradițiilor și patrimoniului cultural multietnic, caracteristică atât turismului rural, cât și celui de relaxare.

Viziunea 2020 a fost transpusă în obiectivul general privind *Creșterea atractivității Județului Satu Mare, dezvoltarea unui mediu ospitalier și durabil, cu scopul creșterii calității vieții locuitorilor, oferirea unor experiențe unice turiștilor și creării de oportunități valoroase investitorilor privați.*

Viziunea și obiectivul general propuse au fost însoțite de un pachet coerent de obiective specifice, priorități și măsuri, detaliate în cadrul portofoliului de proiecte aferent Strategiei.

Au fost definite următoarele domenii de intervenție strategică pe termen foarte lung (2027):

1. *Creșterea competitivității economice a Județului (prin atragerea investitorilor, dezvoltarea IMM-urilor, dezvoltarea de clustere și incubatoare de afaceri);*
2. *Dezvoltarea teritorială echilibrată și armonioasă a tuturor localităților din județ;*
3. *Valorificarea durabilă și eficientă a potențialului agricol al județului;*
4. *Dezvoltarea turismului și a serviciilor adiacente (cu accent pe turismul de sănătate și turismul cultural);*
5. *Valorificarea eficientă a resurselor umane, ca suport pentru creșterea competitivității economice și reducerea inegalităților la nivelul județului;*
6. *Îmbunătățirea infrastructurii ca suport pentru dezvoltarea economică a județului/ Transformarea județului Satu Mare într-un pol logistic de importanță trans-națională;*
7. *Asigurarea dezvoltării durabile prin protejarea mediului și prevenirea manifestării riscurilor;*
8. *Dezvoltarea capacității administrative a autorităților publice și întărirea relațiilor de cooperare în vederea rezolvării problemelor de mediu, dezvoltare economică, inovare, cercetare științifică, accesibilitate ale județului și întărirea poziției strategice a acestuia.*

Obiectivele specifice propuse pentru a fi însușite de Județul Satu Mare în scopul realizării viziunii de dezvoltare 2020 au fost:

- OS.1 *Afirmarea și promovarea identității locale;*
- OS.2 *Modernizarea infrastructurii și dezvoltarea de servicii publice de calitate;*
- OS.3 *Dezvoltarea economică durabilă a județului;*
- OS.4 *Creșterea capacității administrative.*

Viziunea 2030 concentrează direcțiile de dezvoltare, încorporând combinația optimă de factori sectoriali (aspecte socio-economice, utilități și servicii publice, spațiu public, patrimoniu construit, turism, cultură, mediu). În identificarea direcțiilor strategice de dezvoltare s-a considerat o abordare cuprinzătoare, care include activități pentru care au fost indicate multiple surse de finanțare (buget local, buget național, instrumente structurale, alte instrumente financiare).

Direcțiile strategice aparțin unor abordări realiste, a căror realizare este condiționată de întreprinderea de acțiuni. Acestea sunt detaliate în etapele ulterioare de planificare, prin măsurile și proiectele stabilite în corelare cu cele 17 obiective de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030, în care se identifică multe ținte care se referă la competențe și provocări de dezvoltare regională (figura 15.1):

Figura 15.1. Corespondența între Agenda teritorială a Uniunii Europene 2030 și Obiectivele de dezvoltare durabilă stabilite prin Agenda 2030. Sursa datelor: Agenda teritorială 2030.

Europa echilibrată (Balanced Europe) – dezvoltare teritorială mai echilibrată, utilizând diversitatea Europei: Încurajarea cartierelor, municipalităților, județelor, regiunilor și statelor membre să coopereze pentru îmbunătățirea calității mediului de muncă și de viață; Promovarea investițiilor în toate teritoriile și consolidarea prosperității economice și a competitivității globale în toată Europa;

Regiuni funcționale (Functional Regions) – dezvoltare locală și regională și mai puține inegalități între teritorii: Dialogul cu factorii de decizie din orașe pentru a aplica o abordare integrată de guvernare pe mai multe nivele; Implicarea actorilor de la diferite nivele de guvernare, sectoare de politică și grupuri ale societății;

Integrare dincolo de frontiere (Integration Beyond Borders) – trăind și muncind peste granițele naționale: Încorporarea stabilă a cooperării transfrontaliere, transnaționale și macroregionale în strategiile de dezvoltare naționale, regionale și locale; Cooperarea strategică interregională, grupările europene de cooperare teritorială, regiunile funcționale și acordurile juridice transfrontaliere;

Mediu sănătos (Healthy Environment) – medii ecologice de viață mai bune și orașe și regiuni neutre din punct de vedere climatic: Dezvoltarea de soluții bazate pe natură și de rețele de infrastructură ecologică, care leagă ecosistemele și zonele protejate, în domeniul planificării spațiale și a altor politici relevante; Respectarea limitelor naturale ale traiului comun și creșterea rezilienței tuturor teritoriilor la impactul schimbărilor climatice; Concentrarea muncii pe întărirea conștientizării și abilitarea comunităților locale și regionale pentru protejarea, reabilitarea, utilizarea și reutilizarea mediilor (construite), peisajelor, culturilor și a altor valori unice;

Economie circulară (Circular Economy) – economii locale puternice și durabile într-o lume globalizată: Sprijinirea tranziției Europei spre o economie circulară și dezvoltarea proceselor de simbioză industrială bazată pe teritorii; Sprijinirea dezvoltării de strategii locale și regionale de economie circulară care leagă economiile locale și economiile globale; Încurajarea diversificării economiilor locale și a eforturilor de întărire a capacităților de inovare în toate regiunile;

Conexiuni durabile (Sustainable Connection) – conectivitate digitală și fizică durabilă a teritoriilor: Inițierea unor dialoguri între actorii relevanți pe tema necesității unui acces corespunzător la rețele de internet de mare viteză și de telefonie mobilă în toate teritoriile și a nevoii unei infrastructuri digitale cu o amprentă scăzută de carbon; Îmbunătățirea, în continuare, a legăturii dintre planificarea regională și dezvoltarea rețelelor transeuropene (TEN), având în vedere că legarea tuturor teritoriilor cu noduri majore de transport sprijină conexiunile comerciale internaționale și oportunitățile de dezvoltare locală.

Atingerea viziunii potrivit căreia în anul 2030 Județul Satu Mare va fi o zonă atractivă pentru locuire și turism, cu un nivel ridicat al calității vieții într-un mediu ospitalier și durabil, care oferă oportunități valoroase pentru asigurarea unui cadru economic competitiv, este condiționată de plasarea la nivele egale a intervențiilor orientate către integrarea socială, valorificarea potențialului turistic și a celor dedicate viabilității economiei locale. În corelare cu potențialul și nevoile de dezvoltare locale au fost identificate trei priorități cheie:

A. Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor

B. Valorificarea potențialului turistic

C. Creșterea competitivității economice

Obiectivele specifice (cu caracter sectorial) propuse vin în întâmpinarea deficiențelor identificate la nivel local, urmărind integrarea aspectelor favorabile dezvoltării echilibrate a Județului Satu Mare, în concordanță cu viziunea formulată. Acestea sunt:

OS1. *Economie durabilă și rezilientă, susținută de tehnologii inovative*

OS2. *Mediu natural și antropoc protejate, peisaj și patrimoniu cultural puse în valoare*

OS3. *Conectivitate teritorială îmbunătățită, infrastructuri de bază pentru locuire și activități economice dezvoltate*

OS4. *Servicii de sănătate și educație performante, incluziune și protecție socială*

OS5. *Servicii publice de calitate ridicată, susținute de capacitate administrativă consolidată*

Pentru atingerea viziunii de dezvoltare, au fost considerate proiectele majore incluse în planurile de acțiune ale strategiilor aprobate la nivel național sau care se află în diferite faze de implementare, cu termen de finalizare înainte de 2030:

- Varianta de ocolire Satu Mare, contract de execuție lucrări în curs de implementare;
- Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în județul Satu Mare, contract de execuție lucrări în curs de implementare; Contract de finanțare semnat în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare 2014 - 2020;
- Proiect complex de eliminare a restricțiilor și limitărilor de viteză de tip quick wins pentru ruta Oradea – Satu Mare – Halmeu (TEN-T Comprehensive), proiect prevăzut în Planul Național de Redresare și Reziliență;
- Proiect complex de eliminare a restricțiilor și limitărilor de viteză de tip quick wins pentru ruta Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare (TEN-T Comprehensive), proiect prevăzut în Planul Național de Redresare și Reziliență;
- Investiții în modernizarea sistemelor de desecare - drenaj care deservește zonele agricole expuse riscului de inundații – Amenajarea Someș - Crasna, județul Satu Mare, proiect prevăzut în Planul Național de Redresare și Reziliență;
- Muzeul Industrializării Forțate din Satu Mare, proiect prevăzut în Planul Național de Redresare și Reziliență;
- Drum Expres Conexiune Satu Mare (VO Satu Mare) – Oar (Granița Româno – Ungară – Drum Expres M49 Ungaria); Contract de finanțare semnat pentru Elaborare Studiu de Fezabilitate și Proiect Tehnic de Execuție pentru Drum Expres Conexiune Satu Mare (VO Satu Mare) – Oar (Granița Româno – Ungară – Drum Expres M49 Ungaria), prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020.

Viziunea propusă este susținută de obiective specifice și direcții de acțiune pe termen mediu și lung. Direcțiile de acțiune grupează o serie de măsuri care vizează obiective similare și se concentrează pe coordonarea acestora în timp și spațiu, pentru a maximiza beneficiile. Direcțiile de acțiuni și măsurile propuse pentru fiecare obiectiv specific sunt prezentate în tabelul următor.

Tabelul 15.1. Obiective specifice, direcții de acțiune și măsuri propuse.

Obiective specifice	Direcții de acțiune	Măsuri
OS1. Economie durabilă și rezilientă, susținută de tehnologii inovative	1.1. Sprijinirea dezvoltării activităților economice	1.1.1. Înființarea și dezvoltarea de structuri suport precum parcuri industriale, incubatoare și acceleratoare de afaceri
		1.1.2. Sprijinirea investițiilor în tehnologii inovative și echipamente care să susțină competitivitatea economică și implementarea mecanismelor economiei circulare în companii
		1.1.3. Promovarea oportunităților locale de afaceri, în scopul atragerii de noi investitori
	1.2. Valorificarea în scop economic a resurselor turistice și dezvoltarea infrastructurii suport	1.2.1. Crearea unui concept turistic integrat la nivelul județului Satu Mare și zonelor învecinate
		1.2.2. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ construcția și dotarea infrastructurii de turism în vederea punerii în valoare a patrimoniului turistic natural
		1.2.3. Construcția și dotarea taberelor de elevi și preșcolari/ centrelor multidisciplinare de tineret
		1.2.4. Dezvoltarea/ diversificarea serviciilor suport pentru activități de turism
		1.2.5. Înființarea/ reamenajarea de trasee turistice și locuri de recreere folosind soluții prietenoase cu mediul
		1.2.6. Promovarea la nivel național și internațional a județului ca destinație turistică
		1.2.7. Promovarea de inițiative în domeniul turistic bazate pe parteneriat local
	1.3. Creșterea competitivității sectorului agro-alimentar	1.3.1. Dezvoltarea infrastructurii suport pentru sectorul agro-alimentar
		1.3.2. Susținerea/ promovarea dezvoltării biodiversității și certificării la nivel național și european a produselor locale
1.3.3. Sprijinirea antreprenoriatului în producția autohtonă și ecologică		
OS2. Mediu natural și antropoc protejate, peisaj și patrimoniu cultural puse în valoare	2.1. Îmbunătățirea condițiilor de mediu	2.1.1. Realizarea de împăduriri
		2.1.2. Sprijinirea investițiilor în domeniul producerii de energie din surse regenerabile
		2.1.3. Sprijinirea acțiunilor de protejare a mediului
		2.1.4. Dezvoltarea infrastructurii verzi-albastre
		2.1.5. Crearea de noi spații verzi/ zone de agrement
	2.2. Îmbunătățirea procesului de gestionare a deșeurilor	2.2.1. Promovarea acțiunilor privind valorificarea/ reciclarea deșeurilor

Obiective specifice	Direcții de acțiune	Măsuri
	2.3. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	2.3.1. Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice
		2.3.2. Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale
		2.3.3. Îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul parcului de autovehicule utilizat de Consiliul Județean Satu Mare și instituțiile din subordine
	2.4. Protejarea și valorificarea patrimoniului cultural	2.4.1. Revitalizarea patrimoniului construit
		2.4.2. Valorificarea patrimoniului cultural intangibil, inclusiv prin digitalizare
		2.4.3. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea, dotarea clădirilor cu funcțiuni culturale, inclusiv digitalizare
		2.4.4. Dezvoltarea și promovarea agendei culturale a județului
	2.5. Promovarea dezvoltării urbane durabile	2.5.1. Regenerare fizică a spațiilor publice
		2.5.2. Regenerarea zonelor centrale din mediul urban
		2.5.3. Amenajarea de locuri de joacă pentru copii, zone și echipamente pentru activități sportive de întreținere pentru tineri și adulți de tipul fitness în aer liber
OS3. Conectivitate teritorială îmbunătățită, infrastructuri de bază pentru locuire și activități economice dezvoltate	3.1. Îmbunătățirea conectivității și accesibilității la rețeaua TEN-T	3.1.1. Modernizarea rețelei de drumuri județene
		3.1.2. Realizarea de acțiuni pentru îmbunătățirea siguranței circulației pe rețeaua de drumuri județene
		3.1.3. Realizarea de variante de ocolire pentru localitățile urbane din județ
		3.1.4. Dezvoltarea infrastructurii aeroportuare
	3.2. Dezvoltarea transportului public și a intermodalității	3.2.1. Modernizarea infrastructurii de transport public județean
		3.2.2. Dezvoltarea intermodalității între serviciul de transport public județean și cel local
		3.2.3. Dezvoltarea serviciului de transport public metropolitan
		3.2.4. Promovarea transportului feroviar în contextul modernizării liniilor 400 Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare și 402 Oradea – Satu Mare – Halmeu
	3.3. Încurajarea utilizării modurilor de transport nepoluante	3.3.1. Dezvoltarea unei rețele de piste de biciclete la nivel județean
		3.3.2. Modernizarea/ construirea de trotuare de-a lungul drumurilor județene, în interiorul localităților
		3.3.3. Susținerea înnoirii parcului auto pentru persoane fizice și juridice

Obiective specifice	Direcții de acțiune	Măsuri
		3.3.4. Dezvoltarea unei rețele de stații pentru încărcarea vehiculelor electrice
	3.4. Dezvoltarea infrastructurii edilitare necesare prin modernizarea și dezvoltarea rețelelor de utilități și de telecomunicații și prin adoptarea de tehnologii inteligente	3.4.1. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea rețelelor de alimentare cu apă și de canalizare
		3.4.2. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea rețelelor de alimentare cu gaze naturale
		3.4.3. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea rețelelor de iluminat public stradal
3.4.4. Dezvoltarea infrastructurii TIC		
OS4. Servicii de sănătate și educație performante, incluziune și protecție socială	4.1. Asigurarea și dezvoltarea unor medii care să sprijine depășirea situațiilor de dificultate, prevenirea și combaterea riscului de excluziune socială și promovarea incluziunii sociale	4.1.1. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii sociale
		4.1.2. Reabilitarea/ modernizarea/ construcția de locuințe pentru tineri, locuințe sociale și de necesitate
		4.1.3. Dezvoltarea de structuri de sprijin pentru creșterea copiilor (creșe, servicii alternative)
		4.1.4. Dezvoltarea/ îmbunătățirea serviciului de asistență socială comunitară
		4.1.5. Consolidarea serviciilor adresate persoanelor cu dizabilități
		4.1.6. Dezvoltarea serviciilor sociale de prevenție
		4.1.7. Dezvoltarea de servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice
		4.1.8. Promovarea participării populației la activități sociale, inclusiv activități de voluntariat
	4.2. Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii și serviciilor, inclusiv la asistență medicală primară	4.2.1. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii de sănătate
		4.2.2. Dezvoltarea/ îmbunătățirea serviciului de asistență medicală comunitară
		4.2.3. Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu
		4.2.4. Dezvoltarea serviciilor medicale cu caracter preventiv
		4.2.5. Realizarea și implementarea unei politici locale de dezvoltare a rețelei de medici de familie în mediul rural
	4.3. Consolidarea unui învățământ dinamic și atractiv, adaptat cerințelor pieței muncii, vector al dezvoltării inteligente	4.3.1. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea și flexibilizarea spațiilor de învățare din cadrul unităților de învățământ
		4.3.2. Susținerea acțiunilor de digitalizare a învățământului
		4.3.3. Armonizarea serviciilor educaționale cu nevoile de dezvoltare ale elevilor și cu cerințele de pe piața muncii
		4.3.4. Dezvoltarea consorțiilor școlare și a învățământului

Obiective specifice	Direcții de acțiune	Măsuri
		dual
		4.3.5. Sprijinirea integrării într-o formă de școlarizare a tuturor elevilor, inclusiv a celor care provin din grupuri marginalizate
		4.3.6. Sprijinirea programelor de formare continuă pentru adulți (pe toată durata vieții)
OS5. Servicii publice de calitate ridicată, susținute de capacitate administrativă consolidată	5.1. Consolidarea capacității administrative	5.1.1. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor digitale în interiorul administrației
		5.1.2. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor digitale în relația cu cetățenii
		5.1.3. Dezvoltarea schemei de personal cu atribuții în dezvoltarea proiectelor cu finanțare externă nerambursabilă
		5.1.4. Formarea continuă a personalului din administrația publică
		5.1.5. Creșterea gradului de cooperare internă și externă
	5.2. Îmbunătățirea managementului dezvoltării teritoriale și al coordonării investițiilor	5.2.1. Dezvoltarea cu ajutorul instrumentelor de planificare strategică participativă
		5.2.2. Monitorizarea planurilor de acțiune aferente documentațiilor de planificare strategică
		5.2.3. Formarea de structuri asociative în scopul dezvoltării integrate a teritoriului și a serviciilor de utilitate publică

În contextul prezentat, punerea în aplicare a viziunii propuse va avea ca ancore următoarele principii directoare:

- *Coeziunea teritorială;*
- *Dezvoltarea durabilă;*
- *Integrarea și coordonarea;*
- *Participarea și transparența;*
- *Calitatea și responsabilitatea;*
- *Adaptabilitatea și flexibilitatea.*